

รายงานการเดินทางไปศึกษาดูงาน

ด้าน ระบบงบประมาณและวิธีการติดตามตรวจสอบการบริหารงบประมาณ

คณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ สภาผู้แทนราษฎร

ณ สาธารณรัฐฝรั่งเศส

ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒

กลุ่มงานคณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ

สำนักกรรมการ ๑

คำนำ

ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ และข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ กำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งคณะกรรมการสามัญ ประจำสภาผู้แทนราษฎร เพื่อกระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาแล้วรายงานต่อสภา นั้น การเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ต่างประเทศของคณะกรรมการมีความจำเป็นเพื่อนำผลจากการเดินทางศึกษาดูงานมาเป็นแนวทางในการพัฒนาและปฏิบัติงานของคณะกรรมการให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ในการนี้คณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่กระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับนโยบายของรัฐในด้านงบประมาณ ติดตามและประเมินผลการรับ การใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ ได้เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐฝรั่งเศส ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ รับฟังบรรยายเกี่ยวกับระบบวิธีการงบประมาณและการติดตามตรวจสอบการบริหารงบประมาณของคณะกรรมการด้านการเงิน สภาผู้แทนราษฎร รัฐสภาฝรั่งเศส (Assemblée Nationale, Commission des finances) และเทศบาลกรุงปารีส (Mairie de Paris) พร้อมเยี่ยมชมการระแอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงปารีส เพื่อติดตามการบริหารงบประมาณของส่วนราชการไทยในต่างประเทศ ประเทศ เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมาเป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรมตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการในการปรับปรุง พัฒนาระบบการบริหารจัดการงบประมาณของประเทศไทย การพัฒนาแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อันจะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนต่อไป

คณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ
สภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

	หน้า
๑. โครงการไปศึกษาดูงานต่างประเทศ	๑
๒. กำหนดการเดินทางไปศึกษาดูงาน	๔
๓. รายชื่อผู้ร่วมเดินทาง	๗
๔. สรุปผลการเข้าเยี่ยมชมการระแอกอักษรราชทูตไทยประจำกรุงปารีส	๘
๕. สรุปผลการเดินทางศึกษาดูงาน "ด้านการจัดโครงสร้างการบริหาร องค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษและแนวทางในการจัดสรร งบประมาณและวิธีการติดตามการบริหารงบประมาณ"	๑๕
๖. สรุปผลการเดินทางศึกษาดูงาน "ด้านการกำหนดนโยบายในการบริหาร งบประมาณและการติดตามตรวจสอบการบริหารงบประมาณ"	๑๕
๗. ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ	๒๔

โครงการไปศึกษาดูงานต่างประเทศ
ด้าน ระบบงบประมาณและวิธีการติดตามตรวจสอบการบริหารงบประมาณ
ณ สาธารณรัฐฝรั่งเศส
โดยคณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ
ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒

๑. หลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๘๗ และมาตรา ๑๓๕ ประกอบกับข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๘๒ (๑๔) คณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาล ในด้านงบประมาณ ติดตามและประเมินผลการรับการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ

ในภารกิจอันสำคัญนี้ คณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ เล็งเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ทันสถานการณ์ โลก ในยุคโลกาภิวัตน์ คณะกรรมการในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของรัฐสภาไทย จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องติดต่อเชื่อมเยือนระหว่างหน่วยงานกับหน่วยงานที่อยู่ในสังกัดรัฐสภาต่างประเทศเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้บริหารของหน่วยงานต่าง ๆ ในต่างประเทศ และเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ในระดับทวิภาคี ทำให้คณะกรรมการได้รับทราบวิวัฒนาการ แนวทางการบริหารจัดการงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การติดตามตรวจสอบ รวมทั้ง แนวทางการประเมินผลการเบิกจ่ายงบประมาณของแต่ละประเทศ เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมาเป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรมตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการในการปรับปรุง พัฒนาระบบการบริหารจัดการงบประมาณของประเทศไทย การพัฒนาแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์และสอดคล้องกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ อันจะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อศึกษาดูงานเกี่ยวกับระบบงบประมาณ การบริหาร วิธีการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการบริหารงบประมาณของต่างประเทศ เพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการ

๒.๒ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของต่างประเทศ

๒.๓ เพื่อพิจารณาศึกษา ติดตามและประเมินผลการบริหารงบประมาณของหน่วยราชการไทยในต่างประเทศ พร้อมรับทราบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่

๓. เป้าหมาย

คณะกรรมการและคณะเดินทาง สามารถนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเดินทางไปศึกษาดูงานมาเปรียบเทียบ พัฒนา และประยุกต์ใช้กับการจัดทำงบประมาณ การติดตามตรวจสอบ และการประเมินผล การใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๔. กลุ่มเป้าหมาย

หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการบริหารจัดการงบประมาณ การตรวจสอบ และการติดตามงบประมาณของต่างประเทศและส่วนราชการของไทยในต่างประเทศ

๕. วัน เวลาและสถานที่เดินทางไปศึกษาดูงาน

ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒

๖. วิธีการดำเนินการ

๖.๑ ศึกษาดูงานหลักเกณฑ์การจัดทำงบประมาณ การติดตามตรวจสอบ และการประเมินผล การใช้จ่ายงบประมาณ พร้อมเข้าเยี่ยมชมการระดมผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณของต่างประเทศเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารและติดตามตรวจสอบงบประมาณ

๖.๒ ศึกษาดูงานการบริหารงบประมาณ ของหน่วยราชการไทย ในต่างประเทศเพื่อรับฟังบรรยายสรุปการบริหารงบประมาณ พร้อมทั้งรับทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

๑. บุคคลที่เข้าร่วมพบปะหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

คณะกรรมการเข้าเยี่ยมชมการะ พบปะหารือและประชุมสนทนาด้านการบริหารจัดการงบประมาณ การตรวจสอบ และการติดตามงบประมาณของต่างประเทศและส่วนราชการของไทยในต่างประเทศ ดังนี้

- (๑) ประธานคณะกรรมการด้านการเงิน สภาผู้แทนราษฎร รัฐสภาฝรั่งเศส
- (๒) ผู้บริหารระดับสูงองค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษมหานครปารีส
- (๓) เอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงปารีส และหัวหน้าส่วนราชการไทยในต่างประเทศ

๒. งบประมาณ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๓. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

คณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ สภาผู้แทนราษฎร

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๔.๑ คณะกรรมการได้รับทราบรายละเอียดข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางการบริหารจัดการ การตรวจสอบ และการติดตามงบประมาณของต่างประเทศ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาระบบการบริหารจัดการงบประมาณของประเทศไทย

๔.๒ รับทราบวิวัฒนาการ การจัดสรรงบประมาณ การติดตาม การตรวจสอบ และประเมินผลการใช้งบประมาณของต่างประเทศ

๔.๓ คณะกรรมการได้รับทราบการจัดสรรงบประมาณ การติดตาม การตรวจสอบ และประเมินผลของหน่วยราชการไทยในต่างประเทศ

๔.๔ คณะกรรมการได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้บริหารของหน่วยงานต่าง ๆ และเป็นการสร้างความสัมพันธ์ในระดับทวิภาคี

๔.๕ เป็นแนวทางการดำเนินกิจกรรมตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ในการปรับปรุง พัฒนา แก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์และสอดคล้องกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ อันจะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

กำหนดการเดินทางไปศึกษาดูงาน
คณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ สภาผู้แทนราษฎร
ณ สาธารณรัฐฝรั่งเศส
ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒

วันศุกร์ที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๒

- เวลา ๐๐.๐๕ นาฬิกา คณะกรรมการออกเดินทางสู่กรุงปารีส โดยเครื่องบินสายการบินไทย
เที่ยวบินที่ TG ๕๓๐
- เวลา ๐๗.๐๕ นาฬิกา คณะกรรมการเดินทางถึงสนามบินชาร์ล เดอ โกลด์ กรุงปารีส
สาธารณรัฐฝรั่งเศส
- เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา เข้าที่พัก ณ โรงแรม Concorde St. Lazare Hotel กรุงปารีส
- เวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา พักรับประทานอาหารกลางวัน
- เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา คณะกรรมการออกเดินทางไปทำเนียบเอกอัครราชทูตไทย
ณ กรุงปารีส
- เวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา เข้าเยี่ยมชมระแวกอัครราชทูตไทยประจำกรุงปารีส พร้อมพบปะ
หารือและประชุมร่วมกับหัวหน้าส่วนราชการ ไทยในต่างประเทศ
เพื่อติดตามการบริหารงบประมาณของส่วนราชการไทย
ในต่างประเทศ
- เวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา ให้การเลี้ยงรับรองเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงปารีสและคณะ
- เวลา ๒๐.๐๐ นาฬิกา เข้าที่พัก Concorde St. Lazare Hotel กรุงปารีส

วันเสาร์ที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๒

- เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา รับประทานอาหารเช้า ณ โรงแรมที่พัก
- เวลา ๐๘.๓๐ นาฬิกา คณะกรรมการเดินทางไปทัศนศึกษาสถานที่สำคัญมหานครปารีส
- เวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา พักรับประทานอาหารกลางวัน

เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา คณะกรรมการเดินทางไปที่สนศึกษาและเยี่ยมชมสภาพเศรษฐกิจ และระบบวิธีการกระจายสินค้าของมหานครปารีส

เวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา รับประทานอาหารค่ำ

เวลา ๒๐.๐๐ นาฬิกา เข้าที่พัก Concorde St. Lazare Hotel กรุงปารีส

วันอาทิตย์ที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๒

เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา รับประทานอาหารเช้า ณ โรงแรมที่พัก

เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา คณะกรรมการเดินทางไปที่สนศึกษาและเยี่ยมชมสถานที่สำคัญ ทางประวัติศาสตร์ของสาธารณรัฐฝรั่งเศส

เวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา พักรับประทานอาหารกลางวัน

เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา คณะกรรมการเดินทางสู่เมืองตูส์

เวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา ศึกษาดูงานการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนของเมืองตูส์

เวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา รับประทานอาหารค่ำ

เวลา ๒๐.๐๐ นาฬิกา เข้าที่พัก Chateau Des 7 Hotel Tours

วันจันทร์ที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๒

เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา รับประทานอาหารเช้า ณ โรงแรมที่พัก

เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา คณะกรรมการเดินทางกลับกรุงปารีส

เวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา พักรับประทานอาหารกลางวัน

เวลา ๑๔.๓๐ นาฬิกา คณะกรรมการออกเดินทางไปที่เทศบาลกรุงปารีส

เวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา คณะกรรมการเดินทางถึงศาลากลางมหานครปารีส

รับฟังบรรยายสรุป “การจัดโครงสร้างการบริหารองค์กรปกครอง ท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ และแนวทางในการจัดสรรงบประมาณ และวิธีการติดตามการบริหารงบประมาณ” พร้อมแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกับผู้บริหาร

เวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา คณะกรรมการออกเดินทางไปที่อาคารรัฐสภาฝรั่งเศส

เวลา ๑๖.๔๕ นาฬิกา คณะกรรมการเดินทางถึงอาคารรัฐสภาฝรั่งเศส รับฟังบรรยายสรุป “การกำหนดนโยบายในการบริหารงบประมาณและการติดตาม ตรวจสอบการบริหารงบประมาณ” แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับ คณะกรรมการด้านการเงิน สภาผู้แทนราษฎร รัฐสภาฝรั่งเศส

เวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา รับประทานอาหารค่ำ
เวลา ๒๑.๐๐ นาฬิกา เข้าที่พัก Concorde St. Lazare Hotel กรุงปารีส

วันอังคารที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๒

เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา รับประทานอาหารเช้า ณ โรงแรมที่พัก
เวลา ๑๐.๓๐ นาฬิกา คณะกรรมการเดินทางไปสนามบินชาร์ล เดอ โกลด์ กรุงปารีส
เพื่อเตรียมตัวเดินทางกลับประเทศไทย
เวลา ๑๓.๔๐ นาฬิกา คณะกรรมการออกเดินทางกลับประเทศไทย โดยเครื่องบิน
สายการบินไทย เที่ยวบินที่ TG ๕๓๑

วันพุธที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒

เวลา ๐๕.๕๕ นาฬิกา คณะกรรมการเดินทางถึงสนามบินสุวรรณภูมิโดยสวัสดิภาพ

รายชื่อผู้ร่วมเดินทาง
คณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ สภาผู้แทนราษฎร
ณ สาธารณรัฐฝรั่งเศส

ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒

๑. นายเจริญ จรรย์โกมล	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพลลภ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นางวรศุติ สุวรรณปรีสุทธิ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๔. นางอุดมลักษณ์ เฟื่องนรพัฒน์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
๕. นางสาวรังสิมา รอดศรีศรี	โฆษกคณะกรรมการ
๖. นายสุวโรช พะลัง	กรรมการ
๗. นายสัญญาชัย วงษ์สุนทร	กรรมการ
๘. นางสาวอรุณี ชำนาญยา	กรรมการ
๑๐. นายสงกรานต์ จิตสุทธิภากร	เลขานุการคณะกรรมการ
๑๑. นายสุรเชษฐ์ ชัยโกศล	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
๑๒. นายโชคทวี อภิภัทรกุล	ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการ
๑๓. นางสาววรุณี ผิวนวน	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๑๔. นางสาวจริญญา จรรย์โกมล	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๑๕. นายสันติ แสงจันทร์	ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมการ
๑๖. นางสาวนลัด จรรย์โกมล	ผู้ติดตามนายเจริญ จรรย์โกมล
๑๗. นางประทุม ชัยโกศล	ผู้ติดตามนายสุรเชษฐ์ ชัยโกศล
๑๘. นางสาวสุนิษา ชัยโกศล	ผู้ติดตามนายสุรเชษฐ์ ชัยโกศล
๑๙. นายอดุลย์ กองเพชร	วิทยากร ๕ สำนักกรรมการ ๑
๒๐. นางสาวภาวิณี ลอยฟ้า	นิติกร ๓ สำนักกรรมการ ๑

สรุปผลการเข้าเยี่ยมชมการระแอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงปารีส
ณ สถานเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงปารีส (Ambassade Royale de Thailand)
เพื่อติดตามการบริหารงบประมาณของส่วนราชการไทยในต่างประเทศ
พร้อมรับทราบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน
วันศุกร์ที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๒

คณะกรรมการได้เข้าเยี่ยมชมการระแอกนายวีรพันธุ์ วัชรทิตย์ เอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงปารีส พร้อมทั้งได้ประชุมหารือร่วมกับหัวหน้าส่วนราชการไทยในสาธารณรัฐฝรั่งเศส เพื่อพิจารณาติดตามการบริหารงบประมาณพร้อมรับทราบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของส่วนราชการที่ประจำอยู่ในสาธารณรัฐฝรั่งเศส โดยมีหัวหน้าส่วนราชการเข้าร่วมประชุม ดังนี้

สำนักงานเอกอัครราชทูต

๑. นายวีรพันธุ์ วัชรทิตย์	เอกอัครราชทูต
๒. นายชาญชัย จรรย์วัฒนากิจ	อัครราชทูต

สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก

พันเอก สนิชชนก สังขจันทร์	ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก

สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารเรือ

นาวาเอก ไชยนันท์ นันทวิทย์	ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารเรือ

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ

๑. นายวุฒิชัย ควงรัตน์	อัครราชทูต (ฝ่ายพาณิชย์)
๒. นางสาววิภาวี วรรณพงษ์	ที่ปรึกษา (ฝ่ายพาณิชย์)

สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนไทย

นายอริยะ สกุลแก้ว	อัครราชทูต (ฝ่ายการศึกษา)

สำนักงานเศรษฐกิจการลงทุน (BOI)

นางสาวอรสา ไพบูลย์	อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายเศรษฐกิจ)

สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

นางภัทรพร สิทธิวนิช	ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานปารีส

เนื่องจากผู้แทนถาวรประจำยูเนสโก ตัดการประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมในการประชุมยูเนสโกจึงไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้

นายวิรพันธุ์ วัชรชาติย์ เอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงปารีส ได้รายงานถึงผลการดำเนินงานด้านงบประมาณว่างงบประมาณที่ได้รับจัดสรรเป็นปัญหาสำคัญของสถานเอกอัครราชทูตที่ประจำอยู่ในทวีปยุโรป คือ งบประมาณหมวดค่าใช้จ่าย ซึ่งได้รับจัดสรรไม่เพียงพอ อันเนื่องมาจากรายการค่าใช้จ่าย ดังนี้

๑. ค่าใช้จ่ายในการรับรองคณะผู้มาเยือน เนื่องจากแต่ละปีไม่สามารถประเมินได้ว่าจะมีคณะผู้มาเยือนมากน้อยเพียงใด ซึ่งที่ผ่านมาจะมีคณะผู้มาเยือนเกินกว่าประมาณการงบประมาณที่ได้ขอตั้งไว้ สถิติในปี ๒๕๕๒ ตั้งแต่เดือนมกราคม - กันยายน มีคณะผู้มาเยือนกรุงปารีส จำนวน ๓๕ คณะ จำนวนผู้มาเยือน ๑,๑๕๕ คน แบ่งเป็น คณะกรรมการ ๕ คณะ คณะวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ๑ คณะ และอื่น ๆ อีกจำนวน ๒๙ คณะ ทั้งนี้ไม่รวมถึงการเสด็จพระราชดำเนินมาเยือนของพระราชวงศ์ ซึ่งจะมีค่าใช้จ่ายตั้งแต่การเดินทางมาถึงสนามบิน โดยเฉพาะการขอเปิดห้องรับรอง เนื่องจากสนามบินของสาธารณรัฐฝรั่งเศสเป็นการดำเนินการของเอกชนไม่เหมือนสนามบินสุวรรณภูมิของประเทศไทย โดยจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการขอใช้ห้องรับรอง(ไม่รวมค่าบริการอื่น ๆ)ประมาณ ๓๐๐ ยูโรต่อครั้ง สำหรับรัฐมนตรีและผู้ติดตามประมาณ ๑ - ๒ คน และประมาณ ๑,๒๐๐ ยูโรต่อครั้งสำหรับการเสด็จของพระราชวงศ์ นอกจากนี้ยังมีค่าใช้จ่ายในการให้บริการของเจ้าหน้าที่สนามบิน และขบวนรถที่จะไปรับ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถกำหนดล่วงหน้าได้

ตามที่คณะกรรมการวิสามัญพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้อนุมัติให้สถานทูตสามารถจัดจ้างเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นเพื่อต้อนรับคณะผู้เดินทางมาเยือนได้ โดยค่าจ้างขั้นต่ำในสาธารณรัฐฝรั่งเศส ประมาณ ๑,๓๓๗ ยูโร ซึ่งไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้เท่าที่ควร เนื่องจากการให้ลูกจ้างไปต้อนรับเป็นการไม่เหมาะสมตามธรรมเนียมประเพณีของไทย เพราะในการเดินทางไปต้อนรับคณะอย่างน้อยจะต้องมีข้าราชการที่ประจำอยู่สถานเอกอัครราชทูต ดังนั้นจะต้องมีผู้ไปรับคณะ คือ ทูต ข้าราชการประจำสถานเอกอัครราชทูตและลูกจ้างท้องถิ่น รวมทั้งต้องเช่ารถในพื้นที่ไปรับคณะ

๒. รถยนต์ส่วนบุคคลของสถานเอกอัครราชทูตประจำกรุงปารีสมี ๕ คัน คือ รถประจำตำแหน่งของเอกอัครราชทูต ๑ คัน รถประจำตำแหน่งของอัครราชทูต ๑ คัน และรถยนต์ตู้ ๓ คัน ปัจจุบันได้เสื่อมสภาพตามอายุการใช้งาน โดยมีอายุการใช้งานต่ำสุดคือ ๘ ปี ทั้งนี้ค่าจ้างแรงงานในสาธารณรัฐฝรั่งเศสสูงทำให้เสียค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมมาก โดยกระทรวงการต่างประเทศพร้อมที่จะอนุมัติให้ซื้อใหม่ แต่มีปัญหาด้านงบประมาณ ซึ่งได้รับแจ้งจากกระทรวงการต่างประเทศว่ารถประจำตำแหน่งของเอกอัครราชทูต และอัครราชทูต อาจจะไม่ได้รับ สำหรับรถยนต์โฟล์กตู้ อาจจะไม่ได้รับในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ แต่ทั้งนี้ สถานทูตมีความจำเป็นเนื่องจากพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวิภาวรีรังสรรค์ จะเสด็จมาศึกษาต่อในกรุงปารีส ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ทรงใช้เวลาศึกษาประมาณ ๒ - ๓ ปี และต้องใช้รถประจำตำแหน่งของเอกอัครราชทูตในการเสด็จทรงงาน

๓. ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภค สาธารณรัฐฝรั่งเศสมีส่วนราชการ ๕ หน่วยงาน และกระทรวงการต่างประเทศ ๑ หน่วยงาน ซึ่งมีค่าไฟฟ้าและค่าแก๊สหุงต้มในการทำความร้อน

ในฤดูหนาว และในฤดูร้อนจะมีอุณหภูมิประมาณ ๔๐ องศาเซลเซียส จะต้องใช้แอร์ โดยค่าใช้จ่ายทั้งหมดกระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายและยังไม่มีงบแบ่งให้แต่ละสำนักงานออกค่าใช้จ่ายเอง ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายของทำเนียบเอกอัครราชทูตจะแตกต่างกัน ซึ่งเครื่องทำความร้อนจะใช้เชื้อเพลิงจากน้ำมันเตา เดิม ๒ ครั้งต่อเดือน ค่าใช้จ่ายประมาณ ๓,๓๕๐ ยูโรต่อครั้ง

สำหรับค่าใช้จ่ายในการให้การต้อนรับคณะผู้มาเยือนเป็นค่าใช้จ่ายอยู่ในหมวดค่าใช้สอย โดยไม่ได้ระบุรายการที่ชัดเจนแต่เป็นธรรมเนียมที่ปฏิบัติต่อกันมา ในปี ๒๕๕๒ ได้รับงบประมาณในหมวดค่าใช้สอย จำนวน ๕ ล้านบาท ปัจจุบันคิดลบประมาณ ๒๗,๐๐๐ ยูโร หรือประมาณ ๑,๓๕,๐๐๐ บาท โดยได้ขอสมทบเพิ่มเติมไปยังกระทรวงการต่างประเทศแล้ว ทั้งนี้ อาหารสำหรับการเลี้ยงรับรองส่วนมากสถานทูตจะจัดทำกันเองเพื่อประหยัดงบประมาณ นอกจากนั้นเป็นค่าใช้จ่ายที่สามารถประมาณการไว้ล่วงหน้าได้

กรณีการได้รับงบประมาณล่าช้าไม่มีปัญหามากนัก เพราะกระทรวงการต่างประเทศจะโอนเงินสำรองจ่ายให้มาดำเนินการก่อนและค่าสาธารณูปโภคก็จะมีเรียกเก็บเงินภายหลัง แต่อาจมีกรณีที่ต้องปฏิบัติภารกิจร่วมกับหน่วยงานต่างประเทศซึ่งกำหนดกรอบระยะเวลาไว้แล้ว เมื่อยังไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณก็จะเป็นการโอกาสในการเข้าร่วม

นายวุฒิชัย ดวงรัตน์ อัครราชทูต (ฝ่ายพาณิชย์) ชี้แจงว่า ได้รับจัดสรรงบประมาณในหมวดรายจ่ายทั่วไป แบ่งเป็น ค่าตอบแทน ค่าเช่าบ้าน ค่าจ้างลูกจ้าง ในส่วนที่เกี่ยวกับการเลี้ยงรับรองหน่วยงานด้านพาณิชย์ จะต้องมีการเชิญเอกอัครราชทูตเข้าร่วมด้วย ตามธรรมเนียมประเพณีสถานทูตจะขอเลี้ยงรับรอง ๑ มื้อ ทั้งนี้คณะที่มานั่งงบประมาณมาด้วย โดยค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงรับรองของพาณิชย์จะรายงานค่าใช้จ่ายไปยังส่วนกลางเพื่อขอรับชดเชย

พันเอก สนิทชนก สังขจันทร์ ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก กองทัพบก มีจำนวน ๑๖ ส.น. ได้รับงบประมาณ ๒ หมวดคือ งบรายจ่ายประจำ เช่น เงินเดือน ค่าจ้างลูกจ้างท้องถิ่น ภาษี แต่จะมีปัญหาด้านการซ่อมบำรุงครุภัณฑ์และการจัดหาครุภัณฑ์สำนักงาน เช่น ค่าซ่อมรถ ค่าซ่อมบำรุงบ้านพักซึ่งซื้อมาแล้วประมาณ ๒๐ ปี และเป็นการซื้อบ้านมือสอง ค่าซ่อมบำรุง เป็นหลักล้านบาทหากซื้อใหม่จะต้องใช้งบประมาณหลักสิบล้านบาท ทั้งนี้ ได้รับงบประมาณ ภายได้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ๒๕๕๕ ในการซ่อมแซมที่พักด้วย

นายอริยะ สกกุลแก้ว อัครราชทูต (ฝ่ายการศึกษา) ชี้แจงว่า สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนไทยในฝรั่งเศส ดูแลนักเรียนตามโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งทุน ในสาธารณรัฐฝรั่งเศส จำนวน ๓๕๐ คน และประเทศสวิตเซอร์แลนด์ จำนวน ๑๖๕ คน งบประมาณของสำนักงานจะได้ ๒ ส่วน จากสำนักงานจะดูแลในเรื่องทุนนักเรียน และสำนักงาน ก.พ. จะดำเนินการเรื่องค่าตอบแทน ใช้สอย เช่น วัสดุอุปกรณ์สำนักงาน โดยได้รับงบลงทุนในการจัดซื้อครุภัณฑ์เครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีและสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) จะมี งบประมาณชดเชยค่าใช้จ่ายในการดูแลกรณียังไม่ได้รับงบประมาณ ในด้านเงินอุดหนุนที่เป็นทุน ของนักเรียนไม่มีปัญหา และนักเรียนทุนมีความประพฤติดี ในปี ๒๕๕๒ จะจบการศึกษาประมาณ ๑๕ คน คาดว่าจะสามารถเรียนจบได้ทั้งหมดในปี ๒๕๕๖ คาดว่ามีเพียงร้อยละ ๕ เท่านั้นที่เรียน ไม่จบและต้องส่งกลับประเทศ ทั้งนี้ นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วจะต้องกลับประเทศไทยเพื่อทำงาน ชดใช้ทุนต่อไป ทั้งนี้ มีผู้สำเร็จการศึกษาและส่งกลับประเทศแล้วจำนวน ๓๘ คน ได้รับทุน รัฐบาลไปศึกษาต่อปริญญาโท ๖ คน ศึกษาต่อโดยทุนส่วนตัว ๒๖ คน และลาออก ๒ คน

นางภัทรพร สิทธิวิช ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงาน ปารีส ชี้แจงว่า การดำเนินการไม่มีปัญหา เพราะในปีนี้ได้รับงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ๒๕๕๕ มาดำเนินการในด้านการตลาดและการโฆษณา จำนวน ๕ ล้านบาท ซึ่งต้องดำเนินการให้ทันในฤดูกาลท่องเที่ยวแต่ขณะนี้ยังไม่ได้รับงบประมาณ โดยปกติงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในแต่ละปีไม่เพียงพอ โดยในปี ๒๕๕๒ ได้รับจัดสรรงบประมาณในภาพรวม ๔๗ ล้านบาท ครอบคลุมพื้นที่ ๓ ประเทศ คือ ฝรั่งเศส เบลเยียมและรัสเซีย เป็นงบประมาณในการประชาสัมพันธ์และการตลาด การดำเนินการหลัก คือ งานด้านการประชาสัมพันธ์และด้านการตลาด โดยจะมีการเชิญนักเขียนและนักถ่ายทำภาพยนตร์เข้าไปทำรายการในประเทศ โดยไม่มีการทำโฆษณาเนื่องจากงบประมาณไม่เพียงพอ โดยในปีนี้ได้รับงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ๒๕๕๕ มาจัดทำโฆษณา ซึ่งที่ผ่านมาถือว่าได้รับจัดสรรงบประมาณน้อย เมื่อเทียบกับประเทศมาเลเซียซึ่งงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์ในสาธารณรัฐฝรั่งเศส ประมาณ ๑๐๐ ล้านบาท

ผลการดำเนินการ คือ มีนักท่องเที่ยวจากสาธารณรัฐฝรั่งเศสเข้าประเทศเป็นอันดับ ๓ ของทวีปยุโรป จำนวนนักท่องเที่ยวประมาณ ๓๗๐,๐๐๐ คน อันดับ ๑ คือ ประเทศอังกฤษ อันดับ ๒ คือ ประเทศเยอรมนี ในเดือนสิงหาคมมีอัตราการนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๓ ในด้านปัญหาความไม่สงบที่เกิดขึ้นในประเทศ ไม่มีผลกระทบต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวมากนัก เนื่องจากผู้ประกอบการจะทราบว่ามีการเกิดเหตุขึ้นที่ใด กระทั่งต้องเข้าร่วมกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว

ที่สำคัญเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวโดยต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้กับบริษัท นำเที่ยวเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งการเข้าร่วมเทศกาลการท่องเที่ยวที่สำคัญ ทั้งนี้ได้มีการหารือร่วมกัน เพื่อปรับแผนและภารกิจในการใช้งบประมาณ โดยการปรับลดกิจกรรมอื่นเพื่อนำมาเพิ่มกิจกรรม ด้านการประชาสัมพันธ์ในการสร้างความเชื่อมั่น สำหรับงบประมาณกลางปีในโครงการฟื้นฟู ความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจของกระทรวงการต่างประเทศจะเป็นการ Road Show ของนายกรัฐมนตรีไม่ได้โอนงบประมาณให้กับส่วนราชการในต่างประเทศดำเนินการ

สรุปผลการเดินทางศึกษาดูงาน
ด้านการจัดโครงสร้างการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษและแนวทางในการจัดสรร
งบประมาณและวิธีการติดตามการบริหารงบประมาณ
ณ เทศบาลกรุงปารีส (Mairie de Paris) สาธารณรัฐฝรั่งเศส
วันจันทร์ที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๒

คณะกรรมการได้เข้ารับฟังการบรรยายสรุป “การจัดโครงสร้างการบริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ และแนวทางในการจัดสรรงบประมาณและวิธีการติดตามการบริหารงบประมาณ” พร้อมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้รับผิดชอบด้านงบประมาณเทศบาลกรุงปารีส โดยมี Mme Myriam METAIS หัวหน้ากองฝ่ายงบประมาณ (Chef du Bureau F1 Synthèse budgétaire) ให้การต้อนรับคณะกรรมการ เนื่องจาก M. Cédric AUDENIS รองผู้อำนวยการฝ่ายงบประมาณ (Sous – directeur des Finances) ติดภารกิจไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ โดย Mme Myriam METAIS ได้บรรยายสรุปมีสาระสำคัญ ดังนี้

เทศบาลกรุงปารีสแบ่งการปกครองเป็น ๒๐ ส่วน นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้ง ขึ้นตรงต่อรัฐบาล วาระการดำรงตำแหน่ง ๖ ปี จะดำรงตำแหน่งกี่สมัยก็ได้ มีสมาชิกสภาเทศบาล จำนวน ๑๖๓ คน มีความพิเศษกว่าองค์กรปกครองท้องถิ่นอื่น คือ นอกจากจะมีฐานะเป็นเทศบาลแล้วยังมีฐานะจังหวัดด้วย โดยสาธารณรัฐฝรั่งเศสแบ่งการปกครองท้องถิ่นเป็น ๓ รูปแบบ คือ ภาคหรือมณฑล (Région) มี จำนวน ๒๒ ภาค, จังหวัด (Departement) มี ๑๐๐ แห่ง และเทศบาลหรือเมือง (Commune) มี ๓๖,๗๖๓ แห่ง มีประชากรประมาณ ๑๐ ล้านคน โดยอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกรุงปารีส ประมาณ ๒ ล้านคน เทศบาลกรุงปารีสมีพนักงานทั้งหมดซึ่งรวมฝ่ายบริหาร พนักงานเก็บขยะ และเจ้าหน้าที่ในสถานเลี้ยงเด็ก ประมาณ ๔๖,๐๐๐ คน ขณะนี้อยู่ระหว่างการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ โดยการส่งเสริมการจัดตั้งบริษัท

อำนาจหน้าที่และภารกิจของเทศบาลในฐานะที่เป็นจังหวัดมีภารกิจในการดูแลสวัสดิการด้านสังคม คือ

๑. ดูแลเด็กที่มีปัญหาทางครอบครัว ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ว่างงาน โดยจะมีเงินช่วยเหลือเป็นสวัสดิการกรณีตกงาน
 ๒. ช่วยเหลือคนจนและดูแลเรื่องที่อยู่อาศัย(ด้านการเคหะ)
 ๓. สร้างโรงเรียน บำรุงรักษาโรงเรียน สถานสงเคราะห์ ดูแลเด็กนอกเวลาเรียน
 ๔. ส่งเสริมการศึกษาของเยาวชน ด้านการกีฬา วัฒนธรรม พิพิธภัณฑ์ โรงมหรสพ
- โดยจะมีผู้ว่าการตำรวจเป็นผู้ดูแลด้านความปลอดภัยของประชาชน

๕. ด้านการคมนาคม ขนส่ง ถนน พัฒนาระบบวิธีการเดินทาง กรณีเดินทางระยะสั้น มีการสนับสนุนให้ประชาชนใช้รถจักรยาน โดยมีรถจักรยานให้เช่า ค่าสมาชิกปีละ ๓๐ ยูโร อัตราค่าเช่า ชั่วโมงละ ๒ ยูโร กรณีเดินทางระยะยาว มีการพัฒนาการใช้รถรางในการเดินทางเพื่อลดการใช้รถยนต์ในเขตเมือง

ฝ่ายงบประมาณของเทศบาลกรุงปารีส มีหน้าที่ในการเตรียมความพร้อม ด้านงบประมาณ และการตรวจสอบการใช้งบประมาณ โดยมีวัตถุประสงค์ ๔ ประการ คือ

๑. ควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณ

๒. จัดหารายได้ใหม่ ๆ

๓. เป็นหนี้ให้น้อยที่สุด

๔. ควบคุมไม่ให้เกิดการเพิ่มภาษีมากเกินไป

ทั้งนี้ จะต้องดูแลงบประมาณของบริษัทเอกชนที่ทำงานให้กับเทศบาลด้วย

เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบด้านการเงิน มีจำนวน ๒๔๗ คน มีหน้าที่เกี่ยวกับการ จัดซื้อจัดจ้าง และตรวจสอบการบริหารด้านการเงิน

ในปี ๒๐๐๘ เทศบาลกรุงปารีสมีการใช้จ่ายงบประมาณ จำนวน ๕,๔๐๐ ล้านยูโร แบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ งบประมาณในการดำเนินงานและบริหารจัดการจำนวน ๕,๑๖๕ ล้านยูโร ค่าใช้จ่ายการลงทุนในโครงการต่าง ๆ จำนวน ๑,๕๘๗ ล้านยูโร ซึ่งงบประมาณที่ตั้งไว้เป็น งบประมาณเกินดุล โดยมีรายจ่าย ๕,๑๖๕ ล้านยูโร รายได้ ๕๘๗๐ ล้านยูโร คงเหลืองบประมาณ ๓๕๑ ล้านยูโร ในการตั้งงบประมาณรายจ่ายของเทศบาลกรุงปารีส จะตั้งงบประมาณเพิ่มขึ้นทุกปี เนื่องจากรัฐบาลถ่ายโอนภารกิจให้มาดำเนินการเองมากขึ้น

งบประมาณรายจ่ายในการลงทุนส่วนมากจะเป็น การซื้อที่ดินเพื่อการเคหะและ การบริการสาธารณะ จำนวน ๕๕๖ ล้านยูโร ด้านโยธาธิการ จำนวน ๕๗๗ ล้านยูโร ในส่วนรายได้ ที่จัดเก็บ ส่วนใหญ่จะมีรายได้จากการจัดเก็บภาษี แต่ในปี ๒๐๐๘ จัดเก็บภาษีได้น้อยลงเนื่องจาก ภาวะทางเศรษฐกิจและปัญหาด้านการตลาด โดยภาษีที่สามารถจัดเก็บได้มากที่สุด คือ ภาษีจากการ ขายบ้านและที่ดิน ในปี ๒๐๐๗ จัดเก็บได้ ๕๔๐ ล้านยูโร

การโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณ จะมีการเปลี่ยนแปลงปีละ ๓ ครั้ง โดยปีงบประมาณจะเริ่มในเดือนมกราคม ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้ในผลผลิตเดียวกันหากเป็น งบดำเนินงานต้อง โอนเปลี่ยนแปลงเป็นงบดำเนินงาน จะโอนข้ามหมวดไม่ได้ โดยจะมีการ พิจารณาเพื่อเปลี่ยนแปลงงบประมาณทุก ๔ เดือน อำนาจในการ โอนเปลี่ยนแปลงเป็นของผู้ว่าการ หรือรองผู้ว่าการ ทั้งนี้จะต้องมีการประชุมเพื่อลงมติของสมาชิกสภาเทศบาล ในการตรวจสอบการ ใช้จ่ายงบประมาณนอกจากจะมีคณะกรรมการด้านการเงินของเทศบาลแล้ว ยังสำนักงาน ผู้ตรวจการเงินแผ่นดิน ซึ่งจะแบ่งเป็นภูมิภาค และคณะกรรมการด้านการเงิน สภาผู้แทนราษฎร โดยประธานคณะกรรมการด้านการเงินจะเป็นผู้แทนจากพรรคฝ่ายค้าน ในการดำเนินการ ด้านงบประมาณเทศบาลกรุงปารีสได้รับการจัดลำดับว่าเป็นหน่วยงานที่มีการใช้จ่ายงบประมาณ ที่โปร่งใสในระดับ AAA

สรุปผลการเดินทางศึกษาดูงาน
ด้านการกำหนดนโยบายในการบริหารงบประมาณ
และการติดตามตรวจสอบการบริหารงบประมาณ
ณ สภาผู้แทนราษฎร รัฐสภาฝรั่งเศส (Assemblée Nationale, Commission des finances)
วันจันทร์ที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๒

คณะกรรมการได้เข้ารับฟังการบรรยายสรุป “การกำหนดนโยบายในการบริหารงบประมาณและการติดตามตรวจสอบการบริหารงบประมาณ” แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคณะกรรมการด้านการเงิน สภาผู้แทนราษฎร รัฐสภาฝรั่งเศส โดยมี M. Jacques Lauze, Chef de la division du controle au service des finance publiques นำเยี่ยมชมโดยรอบบริเวณอาคารรัฐสภาและบ้านพักประธานรัฐสภา และ M. Louis Giscard d'Estaing รองประธานคณะกรรมการด้านการเงิน (vice – president de la Commission des finances) ให้การต้อนรับคณะกรรมการ พร้อมทั้งบรรยายสรุป มีสาระสำคัญดังนี้

สภาผู้แทนราษฎร(สภาแห่งชาติ) รัฐสภาฝรั่งเศส มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕๗๗ คน (เป็นผู้หญิง จำนวน ๑๐๕ คน) จากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขต ด้วยระบบการเลือกตั้งทั่วไปโดยตรง การแบ่งเขตเลือกตั้งมีจำนวนประชาชน ๑๒๐,๐๐๐ คน ต่อ ๑ เขต ๆ ละ ๑ คน โดยจะมีการเลือกตั้ง ๒ รอบ วาระการดำรงตำแหน่ง ๕ ปี จะมีการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ในวันอังคารและวันพุธ สำหรับวันพฤหัสบดี จะเป็นการลงพื้นที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถเป็นผู้แทนท้องถิ่นได้โดย M. Louis Giscard d'Estaing นอกจากนี้จะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต Puy-de-Dôme แล้วยังดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรี เมือง Chamalières (Puy-de-Dôme) อีกตำแหน่งด้วย

มีคณะกรรมการ จำนวน ๘ คณะ แต่ละคณะมีกรรมการจำนวน ๓๐ คน เมื่อได้รับการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จะเป็นผู้เลือกที่จะอยู่ในคณะกรรมการใด และสามารถเป็นกรรมการได้เพียงคณะเดียวเท่านั้น คณะกรรมการด้านการเงินเป็น คณะกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร ดำรงอยู่จนครบวาระของสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งกรรมการทุกคนเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยมีกรรมการที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรพรรคฝ่ายรัฐบาล ประมาณ ๒ ใน ๓ และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคฝ่ายค้าน ประมาณ ๑ ใน ๓

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการด้านการเงิน

๑. พิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปี
๒. ติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ
๓. พิจารณายกเว้นการเก็บภาษีเงินได้

การบริหารงบประมาณ ในปี ๒๐๐๘ รัฐสภาฝรั่งเศสได้ตั้งงบประมาณแบบ ขาดดุล โดยมีการตั้งงบประมาณรายจ่าย จำนวน ๒.๘ ล้านล้านยูโร สามารถจัดเก็บรายได้ ได้ จำนวน ๒.๒ ล้านล้านยูโร มีการขาดดุลงบประมาณ จำนวน ๖๐ ล้านยูโร การจัดสรร งบประมาณแบ่งเป็น ๕๐ แผนงาน จำนวน ๑๖๐ โครงการ นอกจากนี้จะมีงบประมาณรายจ่าย

ประจำปีแล้ว ยังสิ่งงบประมาณในด้านการประกันสังคมซึ่งเป็นงบประมาณอีกส่วนหนึ่ง ประมาณ ๔๐๐ ล้านยูโร ตั้งแต่ปี ๑๙๕๘ ประธานคณะกรรมการด้านการเงินเป็นตัวแทนจากพรรคการเมืองฝ่ายรัฐบาล ปัจจุบันประธานาธิบดีนิโกลาส์ ซาร์โกซี ได้มีนโยบายให้อำนาจประธานคณะกรรมการด้านการเงินเป็นตัวแทนจากพรรคการเมืองฝ่ายค้าน กฎหมายที่ใช้บังคับเกี่ยวกับการบริหารด้านการเงินเป็นกฎหมายที่มีการลงมติตั้งแต่ปี ๒๐๐๐ ในการจัดระเบียบการทำงานของคณะกรรมการเกี่ยวกับการเงินและการตรวจสอบการใช้เงิน แต่ได้มีการใช้บังคับกฎหมายในปี ๒๐๐๖ โดยการดำเนินงานของคณะกรรมการด้านการเงินเดิมจะเป็นการจัดการและดูแลงบประมาณแยกเป็นรายกระทรวง ปัจจุบันจะเป็นการควบคุมดูแลการบริหารการเงินเป็นรายโครงการ(ผลผลิต) ว่าแต่ละโครงการเกี่ยวข้องกับประชาชนในด้านใดบ้าง แม้ในโครงการนั้น ๆ จะมีหน่วยงานหลายกระทรวงรับผิดชอบ ซึ่งคณะกรรมการด้านการเงินจะรับผิดชอบดูแลผลการใช้จ่ายงบประมาณของประเทศทั้งหมด ในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณจะดูจากผลการดำเนินการในโครงการนั้น ๆ

ปีงบประมาณของสาธารณรัฐฝรั่งเศส จะเริ่มต้นในเดือนมกราคมและสิ้นสุดในเดือนธันวาคมของทุกปี โดยในวันพุธที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ จะมีการประชุมเพื่อพิจารณางบประมาณรายจ่ายในปี ๒๐๑๐ ของคณะรัฐมนตรี ในช่วงเช้า จากนั้นจะเป็นการพิจารณาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังซึ่งจะพิจารณาในวันเดียวกัน แล้วจึงเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการด้านการเงิน โดยรัฐบาลจะเป็นผู้เสนอรายการงบประมาณเข้ามามีการพิจารณาซึ่งรัฐสภาจะมีระยะเวลาในการพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีประมาณตั้งแต่เดือนตุลาคม

ถึงเดือนพฤศจิกายน และจะมีการลงมติประมาณปลายเดือนธันวาคม แล้วจึงส่งไปยังวุฒิสภา เพื่อพิจารณา (วุฒิสภามาจากการเลือกตั้งโดยทางอ้อม โดยคณะผู้เลือกตั้งที่มาจากผู้แทนระดับท้องถิ่น) ในการพิจารณาทั้งสองสภาจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จก่อนสิ้นเดือนธันวาคม ในการแปรญัตติด้านงบประมาณสามารถแปรญัตติเพื่อปรับลดงบประมาณได้โดยคณะกรรมการด้านการเงินมีอำนาจเสนอให้มีการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณจากแผนงานหนึ่ง ไปอีกแผนงานหนึ่งได้ ทั้งนี้ จะต้องมีการลงมติและบัญญัติเป็นกฎหมายเพื่อให้ใช้บังคับได้ทันในเดือนมกราคม

ในการพิจารณาอนุมัติรายการงบประมาณจะเริ่มจากการพิจารณาในภาพรวมของกระทรวง ผู้ที่มาชี้แจงจะเป็นคณะรัฐมนตรี จากนั้นจะเป็นการชี้แจงรายละเอียดของแต่ละกระทรวง ผู้ที่มาชี้แจงคือรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบประมาณ ๒ - ๓ คน ซึ่งการพิจารณาปรับลดงบประมาณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคฝ่ายค้าน จะมีหน้าที่ในการออกเสียงค้านทุกครั้ง อาจมีการปรับลดงบประมาณในกรณีที่พรรคฝ่ายค้านเข้าร่วมประชุมมากกว่าพรรคฝ่ายรัฐบาลเท่านั้น โดยเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบด้านงบประมาณของคณะกรรมการด้านการเงินในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ แบ่งเป็น ๒,๓๐๐ รายการ มีหัวหน้าฝ่ายผู้รับผิดชอบประมาณของสำนักงานงบประมาณซึ่งดูแลกระทรวงต่าง ๆ ประมาณ ๕๐ คน และหัวหน้าส่วนของกรมการคลังประมาณ จำนวน ๑,๒๐๐ คน

ในการพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปี หัวข้อที่จะต้องมีการพิจารณาอย่างมากคือ องค์กรที่ไม่ได้ขึ้นตรงต่อรัฐบาล เช่น หน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเคหะ ซึ่งปกติรัฐบาลจะมีหน่วยงานที่ดูแลด้านการเคหะในการหาที่อยู่อาศัยให้กับผู้มีรายได้น้อยหรือผู้ที่เกษียณอายุราชการ แต่ในระดับท้องถิ่นจะมีองค์กรที่ดูแลด้านการเคหะที่ไม่ได้ขึ้นตรง

ต่อรัฐบาล เนื่องจากในการขอตั้งงบประมาณกรณีเป็นหน่วยงานของรัฐจะพบว่ามิบุคลากรที่ดองให้การช่วยเหลือจำนวนกี่คน หากเป็นองค์กรท้องถิ่น รัฐบาลจะไม่ทราบข้อมูลดังกล่าว ทำให้การตรวจสอบการใช้งบประมาณของหน่วยงานที่ไม่ได้ขึ้นตรงต่อรัฐบาลทำได้ยาก

ในการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล รัฐบาลมีสิทธิจัดเก็บรายได้ในหมวดภาษีอากร เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ในการพิจารณาจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในสาธารณรัฐฝรั่งเศสจะขึ้นอยู่กับสหภาพยุโรปด้วย ปัจจุบันคิดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มกรณีเป็นสินค้าบริโภคทั่วไป ร้อยละ ๑๙.๖ กรณีเป็นค่าอาหาร ร้อยละ ๕.๕ ทั้งนี้ผู้ที่ซื้อสินค้าแล้วนำออกนอกประเทศสามารถขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่มได้

ในการติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณจะมีสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งมีมาตั้งแต่สมัยจักรพรรดิ นโปเลียนที่ ๑ หรือ นโปเลียน โบนาปาร์ต (Napoléon Bonaparte) ในส่วนของสภาผู้แทนราษฎร การดำเนินการ คือ ผู้ที่รับผิดชอบดูแลงบประมาณของแต่ละกระทรวงทั้ง ๕๐ คน จะต้องจัดทำรายงานผลการดำเนินการแต่ละรายการเสนอต่อคณะกรรมการด้านการเงิน ทั้งนี้ คณะกรรมการมีอำนาจไปตรวจสอบ หน่วยงานที่ได้รับเงินจากรัฐบาลเมื่อใดก็ได้ เพื่อขอตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ หากไปหน่วยงานใดแล้วพบปัญหาที่มีสิทธิเรียกให้รัฐมนตรีเข้ามาชี้แจงได้ ส่วนมากจะไม่มีการเรียกรัฐมนตรีเข้ามาชี้แจง โดยมีการเรียกรัฐมนตรีเข้ามาชี้แจงเมื่อ ๑ ปีที่ผ่านมา

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

การเดินทางไปศึกษาดูงานของคณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ ณ สาธารณรัฐฝรั่งเศส ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ โดยนายเจริญ จรรย์โกมล ประธานคณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ หัวหน้าคณะเดินทาง ได้เข้าพบปะ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับหน่วยงานต่าง ๆ ในด้านงบประมาณของสาธารณรัฐฝรั่งเศส คือ ฝ่ายงบประมาณ เทศบาลกรุงปารีส และคณะกรรมการด้านการเงิน สภาผู้แทนราษฎร รัฐสภา ฝรั่งเศส รวมทั้งได้มีการประชุมหารือกับส่วนราชการไทยในต่างประเทศเพื่อติดตามการบริหาร งบประมาณของส่วนราชการไทยในต่างประเทศ ซึ่งคณะกรรมการได้รับประโยชน์จากการศึกษา ดูงานดังกล่าวเพื่อนำมาปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานด้านงบประมาณของประเทศไทย ดังนี้

๑. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการด้านงบประมาณ สภาผู้แทนราษฎร รัฐสภา สาธารณรัฐฝรั่งเศส เป็นคณะกรรมการสามัญ มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปี โดยการพิจารณาอนุมัติรายการงบประมาณรายจ่ายประจำปี เริ่มจากการพิจารณา ในภาพรวมของกระทรวง ผู้ที่มาชี้แจงจะเป็นคณะรัฐมนตรี จากนั้นเป็นการพิจารณารายละเอียด ของแต่ละกระทรวง ผู้ที่มาชี้แจงคือรัฐมนตรี พิจารณาติดตามตรวจสอบการบริหารงบประมาณ พร้อมทั้งพิจารณาขเว้นการเก็บภาษีเงินได้

๒. การดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สาธารณรัฐฝรั่งเศส สามารถ ดำรงได้ทั้งตำแหน่งผู้แทนราษฎรและผู้บริหารระดับท้องถิ่น

๓. การโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณของเทศบาลกรุงปารีส จะมีการ พิจารณาเพื่อโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณ ปีละ ๓ ครั้ง โดยรายการงบประมาณที่มีโอน เปลี่ยนแปลงงบประมาณจะต้องเป็นหมวดเดียวกันเท่านั้น ทั้งนี้ เป็นอำนาจของหัวหน้าส่วน ราชการแต่ต้องได้รับการอนุมัติจากสมาชิกสภาเทศบาลด้วย

๔. การใช้จ่ายงบประมาณในหมวดค่าใช้สอยของสถานเอกอัครราชทูตที่ประจำ อยู่ในต่างประเทศในการเลี้ยงรับรองคณะผู้เดินทางไปเยือนซึ่งเป็นธรรมเนียมปฏิบัติของประเทศ ไทย ก่อให้เกิดวัฒนธรรมในการใช้งบประมาณที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากกระทรวงการต่างประเทศ ไม่ได้อนุมัติรายการงบประมาณในหมวดค่ารับรองให้แก่สถานทูต แต่สถานทูตใช้งบประมาณ ในหมวดค่าใช้สอยซึ่งเป็นงบดำเนินงานในการให้การเลี้ยงรับรองคณะผู้ไปเยือน ทำให้งบประมาณ ที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอและใช้งบประมาณเกินกว่างบประมาณที่ได้รับจัดสรรอันเป็นเหตุให้

กระทรวงการต่างประเทศต้องโอนงบประมาณเหลือจ่ายในแต่ละปีไปสมทบเพิ่มเติมในปลายปีงบประมาณ ทั้งนี้ ในการเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ต่างประเทศของส่วนราชการต่าง ๆ จะมีค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงรับรองอยู่แล้ว

คณะกรรมการจึงมีข้อเสนอแนะว่า ควรจะนำเรื่องนี้เข้าสู่การพิจารณาในการประชุมร่วมกันของคณะกรรมการทั้ง ๓๕ คณะ เพื่อพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้งบประมาณในการเดินทางไปศึกษาดูงานของคณะกรรมการเพื่อนำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเห็นชอบต่อไป และควรมีหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์เป็นแนวปฏิบัติให้กับส่วนราชการต่อไป

๕. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ในรายการจัดซื้อรถยนต์ของส่วนราชการของคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๓ กรณีที่ส่วนราชการจะจัดซื้อรถใหม่ได้ รถต้องมีอายุการใช้งาน ๑๔ ปีขึ้นไป ควรเป็นหลักเกณฑ์การพิจารณาเฉพาะส่วนราชการในประเทศไทยเท่านั้น สำหรับหลักเกณฑ์การพิจารณาของหน่วยงานที่อยู่ในต่างประเทศโดยเฉพาะสถานเอกอัครราชทูตซึ่งเป็นหน่วยงานที่เป็นตัวแทนของประเทศไทย ควรจะมีการทบทวนใหม่ เนื่องจาก ตามกฎหมายของบางประเทศ รถที่มีอายุการใช้งานเกินกว่า ๗ ปีจะไม่อนุญาตให้ต่อทะเบียน และมีงบประมาณที่ใช้ในการซ่อมแซมค่อนข้างสูง โดยเฉพาะประเทศที่มีอัตราค่าเงินสูงกว่าเงินบาท พร้อมทั้งควรมีการพิจารณาทบทวนระเบียบในการประมูลขายรถส่วนกลางของส่วนราชการในต่างประเทศให้กับคนไทยที่อาศัยอยู่ในต่างประเทศเพื่อนำเงินมาสมทบงบประมาณในการจัดซื้อรถใหม่ต่อไป